PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY W SOSNOWCU
41-200 Sosnowiec ul. Pogotowia 1
tel. /32/ 266-28-23/24

psse.sosnowiec@sanepid.gov.pl www.gov.pl/psse-sosnowiec

NS-HK.0441.2.4.2025 Sosnowiec, dnia: 11.02.2025 r.

wg. rozdzielnika

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu w oparciu o § 23 ust. 1 oraz ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) przedstawia poniżej sporządzoną dla miasta Sosnowca:

ocenę obszarową jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi za 2024 rok

1. Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność w wodę do spożycia oraz informacja o wielkości produkcji wody dostarczanej od poszczególnych producentów

Producentem wody dostarczanej na teren miasta Sosnowca jest:

- Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów Spółka Akcyjna w Katowicach, ul. Wojewódzka 19.

Mieszkańcy miasta Sosnowca są zaopatrywani w wodę przeznaczoną do spożycia pochodzącą z ujęć powierzchniowych:

- **Zbiornik Goczałkowice i Zbiornik Dziećkowice** – /dla 59% ludności, ~ 103 265 mieszkańców/ woda z tych ujęć mieszana jest w zbiornikach wyrównawczych w Katowicach – Murckach
- **Kanał Centralny Piaskownia** /dla 41 % ludności, ~ 72 564 mieszkańców/.

Woda przeznaczona do spożycia na teren miasta doprowadzana jest przez 2 wodociągi:

- Oddział Sieci Magistralnej Murcki (zakup wody 14800 m³/dobę),
- Maczki (zakup wody 10400 m³/dobę).

Dystrybutorami wody są:

- Sosnowieckie Wodociągi S.A., Sosnowiec, ul. Ostrogórska 43;
- Sosnowieckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. Sosnowiec, ul. Kosynierów 35.

2. Liczba ludności zaopatrywanej w wodę

Liczba ludności zaopatrywanej w wodę na terenie miasta Sosnowca w 2024 roku - **175 829 osób.**
Zaopatrzenie w wodę na terenie miasta – zasilanie / ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody - ok. **25 200** m³/dobę.

3. Informacja o jakości wody, sposobie jej uzdatniania i dezynfekcji

Woda z ujęcia Kanał Centralny „Piaskownia" uzdatniana jest w Stacji Uzdatniania Wody w Maczkach / *fizycznie i chemicznie, w tym w szczególności woda poddawana jest: utlenianiu wstępnemu, koagulacji, flokulacji, filtracji, dezynfekcji poprzez chlorowanie końcowe* /.

Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia w 2024 roku był prowadzony zarówno przez przedstawicieli Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jak również przez Przedsiębiorstwa Wodociągowe (w ramach kontroli wewnętrznej).
W 2024 roku przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu pobrali 61 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, celem wykonania analiz:

- fizykochemicznych i organoleptycznych (61 próbki),
- bakteriologicznych (54 próbki).

Próbki wody pobierane były w 23 wyznaczonych reprezentatywnych punktach rozmieszczonych na terenie miasta Sosnowca oraz w punktach zgłaszanych interwencji dotyczących jakości wody (punkty czerpalne u konsumenta, przyłącza wodomierzowe).

W 2024 roku w ramach kontroli wewnętrznej Przedsiębiorstwa Wodociągowe produkujące i sprzedające mieszkańcom wodę przedstawiły PPIS w Sosnowcu wyniki badań z poboru 245 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przebadanych w zakresie parametrów:

- fizykochemicznych i organoleptycznych (245 próbki),
- bakteriologicznych (245 próbki).

Próbki wody pobierane były w 33 wyznaczonych reprezentatywnych punktach rozmieszczonych na terenie miasta Sosnowca (przyłącza wodomierzowe, studnie wodomierzowe, hala pomp - woda podawana do sieci).

Badania próbek wody przeprowadziły akredytowane laboratoria:

- Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Katowicach,
- Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów Spółka Akcyjna w Katowicach,
- Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o. o. w Katowicach,
- Laboratorium Usługowo - Badawcze „Biochemik",
- Ośrodek Badań Środowiska i Zagrożeń Naturalnych Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o. o.

W pobranych próbkach wody poddano analizie parametry fizykochemiczne, organoleptyczne i bakteriologiczne zgodnie z zakresami i częstotliwością badań określonymi

w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.*
Na podstawie wyników badań jakości wody i w oparciu o ww. rozporządzenie **Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał ocenę o przydatności wody do spożycia na terenie miasta Sosnowca w 2024 roku.**

4. Informacja o przekroczeniach wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody wraz ze wskazaniem ich wpływu na zdrowie konsumentów

Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r., *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* kwestionowano:

- **8 próbek wody /~ 2,6%/ pod względem fizykochemicznym i organoleptycznym** (przekroczenia dotyczyły glinu, manganu, żelaza, bromodichlorometanu, mętności).

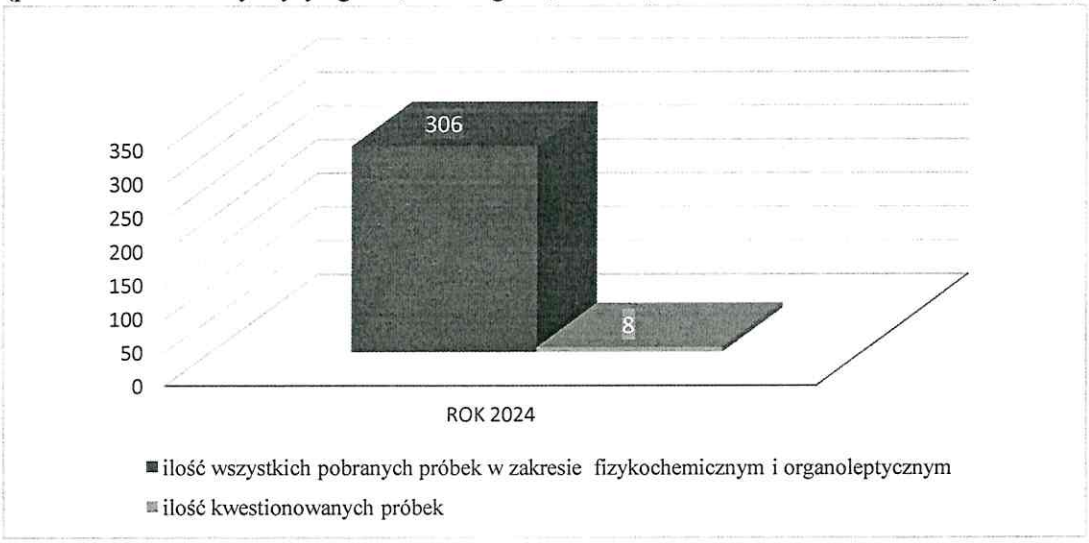

Wyniki próbek kontrolnych wody nie potwierdziły przekroczeń pod względem fizykochemicznym i organoleptycznym.

- **12 próbek wody /~4,0%/ pod względem bakteriologicznym** (przekroczenia dotyczyły parametrów: ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C /±2 po 72h/, bakterie grupy coli, *Clostridium perfringens*).

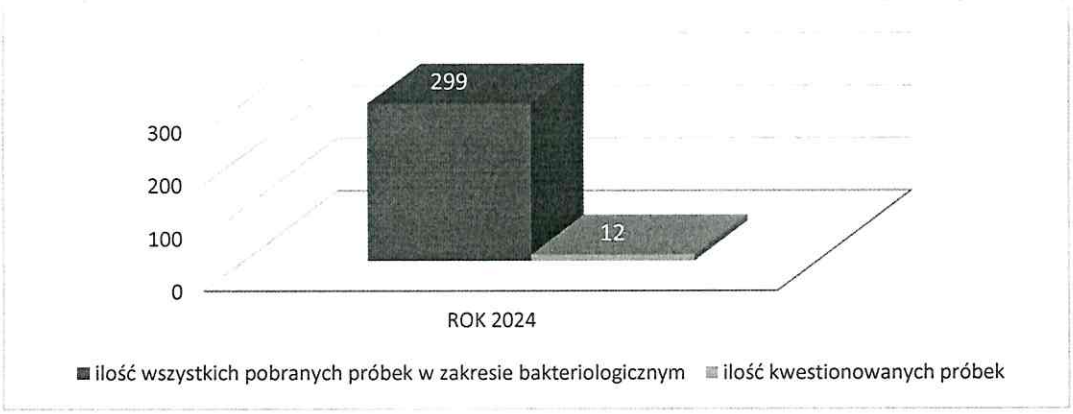

Wyniki próbek kontrolnych wody pobranych po korekcie dawki dezynfektanta nie wykazały przekroczeń bakteriologicznych.

Wpływ przekroczeń powyższych parametrów na zdrowie konsumentów:
Mangan – jest powszechnie występującym składnikiem zarówno wód podziemnych, jak i powierzchniowych, najczęściej naturalnego pochodzenia, choć do jego występowania może przyczyniać się również działalność człowieka i przenikanie do wód zanieczyszczeń antropogenicznych. Stężenie manganu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi podlega kontroli przy ustaleniu wartości parametrycznej 50 µg/l. Wartość tę przyjęto z uwagi na niekorzystny wpływ wyższych stężeń na ocenę organoleptyczną wody i jej akceptowalność przez konsumentów oraz zagrożenie tworzeniem się osadów w sieci wodociągowej. Nie została ona określona w celu bezpośredniej ochrony zdrowia ludzi, stąd jej przekroczenie nie oznacza automatycznie takiego zagrożenia.
Zarejestrowane przekroczenia wynosiły poniżej 100 µg/l. Związane były z przeprowadzanymi działaniami naprawczymi w obrębie wodociągów. Wyniki badań kontrolnych nie wykazywały przekroczeń manganu.

Glin – jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych pierwiastków w skorupie ziemskiej. Obecność glinu w wodach powierzchniowych, gruntowych i głębinowych w dużej mierze jest uzależniona od struktury geologicznej terenu oraz rodzaju podłoża. Oprócz naturalnego występowania składnik ten w zbyt dużych ilościach pojawia się przede wszystkim ze względu na wpływ człowieka na środowisko. Głównym antropogenicznym źródłem glinu w wodach powierzchniowych są ścieki przemysłowe oraz osady wodociągowe (powstające w procesie uzdatniania wody pitnej) odprowadzane do rzek lub kanalizacji. W wodzie do spożycia glin występuje najczęściej w wyniku jej niewłaściwego uzdatniania w procesie koagulacji przy użyciu związków glinu (np. koagulat glinowy PAX). Zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* dopuszczalne stężenie to 200 µg/l.
Odnotowano przekroczenie w granicach niepewności 216 µg/l. *Rekontrola nie wykazała przekroczenia tego parametru.*

Żelazo – może być obecne w wodzie do spożycia w wyniku wykorzystywania koagulantów żelazowych lub z powodu korozji stalowych i żeliwnych rur wodociągowych. Wpływa ono na smak i wygląd wody.
Parametr ten nie stanowi potencjalnego zagrożenia dla zdrowia.

Bromodichlorometan – jest produktem ubocznym chlorowania wody pitnej, dopuszczalne stężenie wynosi do 0,015 mg/l. W zarejestrowanych raportach z badań wartość sumy trihalometanów (THM), w której skład wchodzi bromodichlorometan nie przekraczały normy wynoszącej do 0,1 mg/l.
Wyniki badań kontrolnych nie wykazały przekroczeń.

Mętność – jest wywoływana drobnymi cząsteczkami stałymi, które mogą znajdować się w wodzie na skutek nieodpowiedniego uzdatniania lub z powodu unoszenia cząstek

pochodzących z osadów w sieci wodociągowej. Może być spowodowana obecnością w niej gliny, iłów, związków żelaza, manganu, substancji humusowych i mikroorganizmów - cząstek zawieszonych organicznych i mineralnych. Zawiesiny powodujące mętność wody mogą zapewniać ochronę mikroorganizmom przed działaniem środków dezynfekcyjnych. Widoczne zmętnienie wody wpływa na akceptowalność wody przez konsumentów.
Mętność sama w sobie nie stanowi zagrożenia dla zdrowia, jest jednak ważnym wskaźnikiem potencjalnej obecności zanieczyszczeń, które mogą mieć wpływ na zdrowie.

Bakterie grupy coli – ich obecność w wodzie w systemie dystrybucji może wynikać m.in. z nieprawidłowości na etapie uzdatniania wody ujmowanej lub braku skuteczności dezynfekcji wody. Ich obecność w wodzie dystrybuowanej może być również związana z zanieczyszczeniem wtórnym, do którego może dochodzić w wyniku awarii lub modernizacji instalacji wodociągowej, nieprawidłowego czyszczenia i dezynfekcji po naprawie, czy przy występowaniu przepływów wstecznych.
Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia* przez ludzi norma dla bakterii grupy coli wynosi 0 jtk/100ml lub 0 NLP/100 ml (dopuszczalna jest obecność pojedynczych bakterii <10 jtk pod warunkiem, że nie są obecne bakterie *E.coli* i enterokoki).
W związku z wykryciem bakterii grupy coli w próbkach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej producent wody podjął natychmiastowe działania naprawcze.
Pobrane próbki kontrolne wody nie wykazały skażenia bakteriologicznego wody.

Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72h – należy do wskaźników mikrobiologicznych nie mających bezpośredniego odniesienia do bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, może natomiast świadczyć o dużej zasobności wody w organiczną substancję pokarmową, nieprawidłowym procesie uzdatniania (awarii) lub złym stanie instalacji.
Mikroorganizmy te są rozpowszechnione w środowisku, a organizm człowieka ma kontakt ze znacznie większą ich liczbą z pożywieniem niż poprzez wodę do picia.
Parametr ten nie stanowi potencjalnego zagrożenia dla zdrowia, a pobrane próbki kontrolne wody nie wykazały przekroczenia tego parametru.

Clostridium perfringens – stanowi wskaźnik prawidłowości prowadzonych procesów uzdatniania wody (tj. koagulacja, sedymentacja i filtracja, ponieważ powinny być wyeliminowane właśnie na tych etapach uzdatniania) oraz zanieczyszczenia wody ściekami. *Clostridium perfringens* znajduje się zwykle w odchodach, jednakże w mniejszych ilościach niż *Escherichia coli*. Może być wskaźnikiem informującym o odległym w czasie zanieczyszczeniu kałowym. Przetrwalniki tych bakterii mogą przetrwać w wodzie znacznie dłużej niż bakterie z grupy coli i są bardziej odporne na dezynfekcję. Cechą charakterystyczną tych organizmów jest zdolność do długiego przeżywania w środowisku. *Clostridium perfringens* może wywoływać zatrucia pokarmowe, ale również zakażenia ran czy zakażenia szpitalne.
Dopuszczalna wartość tego parametru to 0 jtk/100 ml. W związku z wykryciem bakterii *Clostridium perfringens* w próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej producent wody podjął natychmiastowe działania naprawcze. Przedstawiciel Państwowego Powiatowego

Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu pobrał próbki wody z miejsca, w którym wystąpiło przekroczenie. W pobranych próbkach nie wykryto obecności ***Clostridium perfringens.*** Przeprowadzono również dodatkowo pobory w sąsiadujących punktach, w próbkach wody nie odnotowano przekroczeń.
Nie odnotowano skarg oraz zgłoszeń zachorowań zaopatrywanej ludności w wodę z wodociągu publicznego.

5. Informacja o zgłoszonych reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody

W 2024 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu wpłynęły **2 zgłoszenia interwencyjne dotyczące złej jakości wody** przeznaczonej do spożycia /potwierdzono zasadność 1 interwencji dotyczącej przekroczenia mętności, 1 interwencję pozostawiono bez rozpatrzenia – w związku z brakiem dokładnych danych niezbędnych do rozpatrzenia interwencji w zakresie jakości wody w kranie u konsumenta, skierowano pismo do osoby wnoszącej o doprecyzowanie danych. Nie uzyskano odpowiedzi na powyższe pismo, w związku z tym nie było możliwości podjęcia stosownych działań. Osobę wnoszącą poinformowano oddzielnym pismem o pozostawieniu sprawy bez rozpatrzenia/.

6. Informacja o prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie jakości wody

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu nie prowadził żadnego postępowania administracyjnego w zakresie niewłaściwej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

7. Informacja o działaniach naprawczych prowadzonych przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne

W 2024 r. przedsiębiorstwa wodociągowe (Sosnowieckie Wodociągi S.A., Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów Spółka Akcyjna, Sosnowieckie Przedsiebiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o.) prowadziły bieżące prace związane z usuwaniem awarii sieci wodociagowej (w tym płukanie sieci, wymianę odcinków wodociągu).

Z upoważnienia
Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu
Kierownik Oddziału Nadzoru Sanitarnego
mgr inż. Ilona Tambor

Otrzymują:

1. Prezydent Miasta Sosnowca
   Aleja Zwycięstwa 20
   41-200 Sosnowiec
2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
   <prezes@wody.gov.pl>
3. Główny Inspektorat Sanitarny
   <sekretariat.hsr@sanepid.gov.pl>
4. NS-HK aa.

Do wiadomości:

1. Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
   ul. Raciborska 39
   40-074 Katowice (e-PUAP)